

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

DIRECTOR SUFLETESC:
Dr. ION I. MOȚA
DIRECTOR VREMELNIC:
Prot. IOAN MOȚA

Cererile de abonare și banii
pentru foaie se trimit pe adresa:
Admin. „LIBERTATEA” (Moța)
BUCUREȘTI., Calea Victoriei 63

Orice scrisori pentru Redacție
să se trimită pe adresa:
RED. „LIBERTATEA”, ORĂȘTIE
Jud. Hunedoara.

„Libertatea” este:
Proprietatea familiei moștenitoare
alui ION I. MOȚA
ABONAMENTUL: 120 lei pe an,
60 lei pe 1/2 an și 20 lei pe 1/4 an.

Apare
în fiecare JOI
2 lei

Alegerile de deputați

vor avea loc Marți în 2 Martie a. c.
Cele de Senatori în 4 Martie a. c.

Ziua pentru îndeplinirea noilor alegeri de deputați s'a statorit de guvern pe **Marți în 2 Martie**, în săptămâna de naintea prinderii postului mare. Iar **Joi în 4 Martie** alegerile de Senatori.

Lucrul este astăzi hotărât. Toate măsurile luate. Chiar locurile partidelor pe liste, sunt împărțite!

S'au făcut și câteva schimbări în legea de alegeri. În trecut la fiecare județ, întâiul Președinte al Tribunalului, primea el, ca Președinte al Comisiei de alegeri în județ, listele de candidați. Și pe când se știa că se pot înainta listele la Președinte, capii fiecărui partid se duceau cu 35—40 de sprijinitori ai lor, la ușa Tribunalului, și se îmbulzau, de mai-mai să se bată, că cine să pășească întâi și să-și deie el întâi lista la Președinte, c'apoi acela, căpăta, în acel județ, locul întâi pe liste. Altul după el locul 2, apoi 3—4 și așa mai departe.

Toți se doreau să ajungă pe listă la locul 1—2—3 sau cel puțin 4, adică fața întâie a Buletinului de votare, — pentru ca alegătorul primind acel Buletin, să găsească mai ușor lista sa, pe care să apese ștampila cu »VOTAT«. Cei cari treceau pe pagina a 2 a și a 3-a erau nemulțumiți, căci alegătorii cei cu puțină carte sau neștiutorii de carte, găseau mai greu pe acolo lista lor. — Și de-aceia la 72 de uși de Tribunale stăteau, gata de încăerare, 72 de rânduri de partizani, la fiecare 10—12—15 partide, adică de atâtea ori câte 30—40 de oameni...

Guvernul Goga a hotărât alt fel: Această îmbulzeală și luptă pentru locuri, să se facă într'un singur loc, la București, nu în 72 de locuri, la fiecare Tribunal (plus municipiul București). Aci la București își va cuceri fiecare partid locul său, și apoi așa rămâne pe toate listele din toată țara!

Lucrul s'a petrecut la București Luni seara (în săptămâna trecută) și Marți dimineața. Atunci s'au depus acolo listele, — și cum s'au pus acolo, așa s'acum pe toată țara.

Rândul în care partidele au izbutit a-și pune listele lor e următorul: Locul 1: guvernul, sub numele de »Uniunea națională creștină și țărănească«; locul 2: Liberalii; locul 3: Frontul Românesc (d. Vaida); locul 4: Legiunea noastră „TOTUL PENTRU ȚARĂ”! Aceste 4 partide sunt toate 4 pe pagina 1. — Pe pagina 2: Național-țărăniștii (Maniu-Madgearu-Mihalache), — și celelalte după ei mai departe.

Toate partidele sunt în plină muncă de pregătire în fața alegerilor. Se prevede o luptă i-am putea zice crâncenă, corp la corp, pept la pept. Guvernul însuși face pregătiri încordate. Un sfat al Miniștrilor, ținut îndată după hotărârea de a se intra în alegeri noi, a incredințat pe înșiși Miniștrii și Secrețarii de Stat, cu anumite ținături în cari să meargă în persoană, ca să lămurească poporul asupra scopurilor guvernului și să facă înțelegere frumoasă spre a-l atrage la sine. Insuși d. Întâi Ministru Goga și d. A. C. Cuza vor merge în câteva puncte din țară, spre a vorbi alegătorilor.

Partidul Național-Țărănesc e cel care se face mai tare foc și pară, suflându-se ca coră doară va ieși »tare« din aceste alegeri. Insuși d. Iuliu

Maniu, care de rândul trecut nu s'a mișcat, acum a spus că va merge în multe locuri, arătându-se alegătorilor și chemându-i la fericirea pe care li-o poate aduce »roata«... Asemenea se va încorda Mihalache, va spumega la gură Madgearu (prin care vorbește Aușnit) și Dr. Lupu, cel cu casă primită cinstea dela Jidani, și toți cei cu lanț de aur pe la gât, legat de bogății Jidani!

— Dl. Dr. Alex Vaida va stăruii pentru Frontul Românesc, căci de data asta și a pus liste deosebite, nu mai mult cu liberalii.

— Liberalii își vor scutura buzunarele (bine rotunjite în cei 4 ani cât steteră la putere), și vor face toate sforțările să iasă cât mai puțin slab din alegeri.

Toate aceste partide se avântă în alegeri cu teamă mare în suflet, că

sozoteala de acasă, n'o să iasă cu cea din țarg.

— Singurul partid care pășește la luptă cu mare, cu plină, cu deplină încredere nu în steaua „norocului”, ci în chemarea viitorului său mare, este „Totul pentru Țară”, care nu are teamă de această luptă, ci intră în ea cu suflet tare, cu suflet înălțat și încrezător!

Dacă tuturor celorlalte partide li se vor împlini jumătate sau 2 din 3 părți a nădejdiilor sau a înfrângerii de care au teamă, Legiunea »Totul pentru Țară« are siguranță, i-a dat viteji și inimoșii ei Legionari, cari sporec și se însuflețesc în chip uimitor și îmbucurător pentru neam, căci ei nu merg chemați de pofta de putere, nici de lăcomia după bunurile puterii, ci se duce atrași de chemările de sus

a'ui **MOȚA și MARIN** cari au stat în fruntea lor, cu Arhanghelul lor bun, și în rândul trecut, și cari azi și mai vârtos îi chiamă la luptă biruitoare! Așa cum și Căpitanul spune în chemarea sa prin care vestește pe legionari de intrarea în noua luptă.

Va fi pentru Legiune această luptă, un mare, un strălucit examen, care să-i arate cuvântul, puterea, țaria credinței ei în viitorul bun ce-l așteaptă pe poporul nostru, și spre care viitor ea îl conduce!

Legionarii! Inchinați-vă cu credință, ca bunii noștri soldați, când pleacă la război, — și cu suflete curate, — pacinici, cuminiți, dar hotărâți și dârji, faceți-vă datoria dep'în așa ca la sfârșit, toți potrivnicii, chiar dușmanii, să vă admire, să-și ridice respectuoși pălăria înaintea voastră și a mântuitorului partid pe care îl slujiți!

Alte semne în aceste alegeri!

Guvernul, pregătind aceste alegeri, a aflat de bine — bine sau rău, — să înlăture »semnele electorale« ce și le puneau partidele în capul listelor lor, pentru a fi mai ușor găsite în Buletin și cunoscută și de cei cu carte și de cei fără carte. Noi aveam fereastra cu doi ochi în ea.

Acum e altfel. Guvernul a hotărât, printr'un Decret-Lege, așa: Toate semnele acelea se înlătură. — și ca semne de deosebire a listelor între ele, se pun numai puncte (●) negre: un punct, două, 3, 4, 5, 6...

In momentul închiderii ediției ziarului nostru, ne vine știrea că ordinea candidaturilor pentru alegerile de deputați s'a schimbat.

Comisia Centrală electorală în urma protestului ridicat de partidul național-țărănesc, a admis ca listele să fie puse în următoarea ordine:

locul 1: Guvernul,

locul 2: „Partidul liberal”,

locul 3: „Partidul Național-Țărănesc”,

locul 4: „Frontul Românesc” (Vaida)

locul 5: TOTUL PENTRU ȚARĂ” cu sem-

nul cinci puncte (●●●●●). Lista legionară va fi deci în toată țara pe pagina a doua a buletinului de vot sus în colțul din stânga. In numărul viitor vom aduce noi amănunte.

In felul acesta partidul guvernului, care a luat locul întâi pe Buletin, va avea în fruntea listei sale un punct: ●; liberalii cari au locul al doilea, 2 puncte ●●, și așa mai departe.

De noi, cele dintâi 4 partide, nu e rău. Noi ne vom găsi ușor locul; rici de al 5-lea, al 6-lea, dar de aci încolo lucrul e cu ncurcătură. Câte un om bătrân sau slab la vedere, să înceapă a număra la boabele negre acolo în căsuția de vot, pentru a și nimeri »partidul« cel cu 7—8—10—12 puncte, va fi cam greu și ușor de incurcat. De aceea unele partide au și protestat (au ridicat cuvântul potrivnic) pentru această înlăturare a semnelor vechi și înlocuire cu puncte. Dar mare nenorocire n'o fi: Azi alegătorii sunt dep'înși a umbra cu »Buletinul«. Îi se arată înainte: Uite, locul nostru e: pe pag. 2 sau 3, colțul cutare, acolo să știți să pui ștampila.

Legionarii noștri n'au mult de căutat: îl află pe fața a doua a buletinului. Și D zeu să le ajute a pune cu toții ștampila aci și bine!

Încă ceva: Arătați alegătorilor mai puțin meșteri, că ștampila trebuie apăsată **înăuntrul pătratului de linii** în care e scrisă lista noastră! Că de-l apasă peste linie, macar 1/2 în afară de linie, votul lor se nimicește, spunându-se că nu se știe unde a vrut să apese ștampila, aci ori la vecinul și n'a nimerit... Ea trebuie apăsată între linii, peste nume.

RĂSUNETE dela ziua de 13 Ianuarie

Dela Moța și Marin

La un an după frumoasa moarte în Spania a celor doi pui de Arhangheli, ideea națională e la Putere.

Se cunosc împrejurările în care au plecat la Madrid cei opt luptători. Caractere eroice, suflete înălțate întru Hristos — ei au mers în Spania să lupte pentru Cruce și pentru sângele latin. În Moța mai ales avea presimțirea că el va cădea acolo și așa acestui sentiment, care era un destin, nu l-a trădat: l-a tras, până la sfârșit la moarte. Trebuiesc citite și recitite scrisorile sale din preajma morții, ca să se vadă la ce grad de căldură înaltă trăia el ferbentele aceste a jertfei. Moța și

Marin și-au dorit moartea, au chemat-o, cu toate arpile. Prin peirea lor, ei erau încredințați că nou veac românesc va avea îngropat aci, în noua Mănaștere a Argeșului semnul unei jertfe de cele mai înalte, și din el va săd: o nouă generație (nou rând de oameni) cu un nou foc.

Jertfa lor și a atins ținta. Vă amintiți acum un an — par'că fu ieri — când vestea morții lor a zburat din câprioși întreaga conștiință românească. Și dacă azi am pus piciorul în pragul nostru românesc, nu e mai puțin adevărat că și acele morminte au ajutat, grăbit venirea vremii. (Por. Vremii) N. Crevedea.

Merșilor noștri

Când eu simțesc în mine o crudă pustiire,
Când gândurile mele străbat prin cimitire,
Vă văd în haina morții, umplându-mă de duh.
Mărețul vostru suflet, plutește prin văzduh.
In suflet n'am mahnirea că azi sunteți pământ.
Adevărata vieță, răsare din mormânt!
Ați câștigat prin moarte un nume de eroi.
Sunt trist că n'am prilejul, să mă jertfesc ca voi.
In suflet amintirea, pe toți cu drag vă strânge.
V'ați ridicat spre soare, din jertfă, și din sânge.
Morminte dragi, săpate în cuget, în credință.
Vă desgropăm din ele la ori și ce ședință.
Să ne întăriți pe drumul, aceluiaș destin,
>Prezent< Ionel I. Moța, Ciumeti și Marin.

VASILE COBAN
șef de club, Iași.

A trecut un an

Așa dar s'a în plinul anului de când trupurile recte ale celor doi eroi ce și-au lăsat viețile pe câmpurile Spaniei, luptând pentru Cruce și ideea națională, au fost înafolate glet româneșii.

Un an! Ce mult îți pare când te gândești la frământările mărunte ale vieții de toate zilele, ce pun, stral, cenușa uitării peste laptele marilor și cât de aproape, par'că eri, când scuturând mintea de așteptările uricioase amintiri, te cobori în sufletul tău și regăsești șgduitoarea mișcare ce te a să până atunci.

Jertfa voastră a celor doi martiri s'a încrustat deopotrivă pe sufletele românești și în răbojul vieții noastre naționale, însemnându-se crucea unor simțămări pe cari mintea de vizonar politic a lui Moța le-a prevăzut și le-a voit pentru neamul său.

Moartea lui Ionel Moța și a lui Vasile Marin, acolo, pe câmpurile însângerații a Spaniei unde se luptau credința în Dumnezeu și în naționalitate cu înălțarea lor, a avut să însemne în însăși mintea celor doi eroi un înalt simbol de jertfă adusă pe altarul marilor credințe.

Ionel Moța și Vasile Marin au înțeles să dea această măreață plăc de jertfă a ființei pământești, pe care orice om este dator s'o ducă credințelor lui, dacă voesc ca ele să izbândească neamului lor și celor de după ei.

Pasul lor eroic rămâne în istorie, fiindcă prin el s'au reîmprospătat în sufletele noastre ale neamului, toate virtuțile trecutului nostru glorios, fiind îndemn năpraznic pentru toți cei ce voesc o Românie nouă, că victoria nu se poate câștiga decât cu fapta și jertfa de sine.

La un an după moartea lor, ne descoperim cu aceleași adâncă zguduire sufletească în fața măreției a faptelor care l'a ridicat în lumea științelor Bisericii și Neamului nostru.

(Porunca Vremii)

Petru Bănescu

DE VANZARE La camaradul Zaharie Borodi din Ciuceu—Corabia plasa Dej, județ Someș se găsește spre vânzare piele de moară (de apă) de calitate primă, pe un preț înalt. Doriții se pot adresa prin scrisorile pe adresa de mai sus prețu' variind după mărimea lor. 2-3

Măsurile noi luate de guvern

pentru ieftinirea vieții, — pentru încreștinarea familiei

Guvernul nou Goga-Cuza a luat câteva măsuri cu gândul de a veni întru ajutorarea mulțimilor mai lipsite, ca să simță câteva ușurări în traiul lor de toate zilele, pe urmă venirii la cârma țării a unui guvern național-creștin. Iacă unele din ele:

1. Afăcut să se ieftinească cu ceva bumbacul, atât de trebuitor la țesutul pânzei de albituri, — petrolul de trebuință la luminatul caselor, — ferul și cele prelucrate din el, și a luat măsuri să se ieftinească carnea, materia cea atât de căutată pentru hrana de toate zilele.

2. A hotărât să șteargă darea de pământ pentru proprietățile mărunte până la un anumit număr de hectare (jugăre). Această măsură e luată în temeiul legilor ce sunt luate și în alte țări, unde legiuitorii au spus: până la o anumită măsură, omul cu venituri puțințel, ba fiecare om, să fie scutit de dare, și anume, să se cercezeze de căl, de cel puțin, are el nevoie (trebuință) ca să poată trăi? Să nu-i iei dare și după puținul lui câștig care abia i ajunge să-și ducă traiul lui și a familiei sale de o zi pe alta. Se statorește o măsură, care e socotită ca cu totul de trebuință pentru traiul lui, — și numai după averea și venitul lui care trece peste acea măsură, cu totul trebuitoare traiului, să plătească dare, să ajute adică și la traiul statului. Și guvernul Goga a hotărât să socotească moșioara mică și mijlocie, să nu fie apăsată cu dare de pământ, — decât cele mai mari cele și cele mari. De aci măsura luată.

De unde să secată paguba?..

Dar fiindcă cheltuielile Statului nu scad, ci poate vor chiar crește în anul de față, — oamenii și au pus întrebarea: De unde scoatem paguba pe care o lasă bugetului țării lipsa acestor dări? Și s'a spus: Paguba nu poate fi lăsată, și lipsa trebuie să o scoatem din alt loc, să facem țări alt venit. Și iacă de unde le-am scoate: Dacă micul proprietar de pe mica lui moșioară, nu are rod decât atâtă cât îi lipsește pentru hrana casei sale, — după acel rod și după pământul de pe care l'a cules nu i iau dare, căci l'aș face să ducă lipsă. Dar dacă el a cules rod mai mult decât îi trebuie casei lui, — el acela îl va vinde, prin ce va

dovedi că are mai mult decât îi lipsește. Ac-punem birul: După cerealele (bucatele) vândute, va plăti bir, dare. De vinde mult, plătește mai mult, după puține, mai puțin, dar plătește, căci se vede că are de unde. Tot așa cu vitele. Dacă el, proprietarul mic sau mijlociu, scutit el și moșia și curtea lui de dare, are vite numai atâtă câte îi sunt de trebuință pentru economia lui, nu plătește dare. Dar când vitele i-au sporit și el duce de vinde din ele, — e semn că are peste cât îi e lipsă. Aci va plăti iarăși. La orice vânzare de vite, plătește o taxă anumită, care ajută la umplerea golului rămas în pungă Statului prin aceea că nu mai plătește dare de pământ.

Guvernul crede că așa ar fi mai cu dreptate. Șterge o dare de col, — dar o pune dincolo, căci altfel nu merg socotelile țării.

3. Pentru a încreștina viața în familie, guvernul Goga-Cuza a hotărât să aducă lege prin care cununia bisericească să fie obligatorie după încheierea căsătoriei civile. Aș-azi unii oameni, goi de suflet, — e drept că puțin, — după ce s'au »căsătorit« la primărie, nu mai merg să se și »cunune« la biserică. Merg acasă ca dela un târg încheiat la notarășu, unde omul și a cumpărat un lucru ceva, pentru casa lui, și trăiesc așa fără gând la Dumnezeu și fără binecuvântarea lui Dumnezeu. Aștia se prefac cu vremea, răspânditori de necredință, cresc copii fără omenie, sunt stricătorii poporului în mijlocul căruia trăesc. Copiii lor sunt scriși în proto-coalele bisericilor, copii nelegiuși, și merg la școală cu atestat dela preot că s'copii nelegiuși, cu o pată pe numele lor, de care ei sărăcușii, nu s'vinovați, și care-i doare. Guvernul național-creștin al dlor Goga-Cuza — Dr. Lupăș și ceilalți a hotărât a stărpi aceste cuiburi de rătăcire sufletească din popor, având să aducă, prin noul parlament, lege, prin care să oblige pe toți cetățenii țării, a se cununa și la biserică, pentru ca să fie căsătorii lor deplină și naintea instanțelor civile, ca și a celor bisericești.

4. Pentru a feri familiile creștine de multe umiri ce sunt de-adreptul rușinoase pentru ele, — a luat măsura, ca Jidanii să nu mai poată ținea servitoare creștine. Dar de cele tre-

cute de 40-- nu fete și femei, mai tinere. Căci multe au de suferit fetele și femeile tinere intrate, de nevoie și de sărăcie, slujnice la jidani. Câte vorbe re: nu-și aud, câte umiliri și înjosiri nu au de suferit, — de numai sufletul lor ști... Pentru a le feri de acestea, s'a luat măsura ca, fetele creștine să intre servitoare la creștini, nu mai mult la jidani.

Și ale măsuri se iau de guvern, pentru a mai cobori înărășneala ce nu mai era de suferit, a jidanilor, în țara noastră, împotriva noastră spre sărăcie și umilirea noastră. — Le vom arăta pe toate...

Strigăte de alarmă

pe tot globul, împotriva României

Abia că s'a făcut vorbă despre luarea de măsuri împotriva marilor îndrăzneli jidovești în Țară la noi, și îndată necurații din redacțiile blăstămate ale gazetelor evreești cprite de guvern, au luat-o la fugă peste graniță, asmuțând pe soții lor redactori dela marile ziare jidovești din Paris, Londra, America... Și acelea au început a urla în cor contra »barbariei« ce se începe în România față de mieușei cu lână creță pe sub cornițe...

Iar marea lor Societate din America, care îmbrățișează tot g'obul, și a adunat comitetul și a luat hotărârea spăriată, de-a trimite carte cu plângere către »Liga Națiunilor«, cuiubul de »diplomați« aproape toți urechiați sau foarte iudaizați, ca aceea, Liga, să-și ridice glasul și brațul asupra României, de nu dă pace jidanilor!..

S'au trezit cam târziu jupânii. Ei cer »ajutor« »Ligii Națiunilor« tocmai când aceea e beteagă rău pe țergă și gata a-și da duhul...

Lucrarea românească de curățire de g'adinile rele, nu se va împedeca de mofătăciuni.

SUFLET FRANT avea sărmanul tiner Iosif Egipt din Brașov. Pentru năczuri în familie, a plecat la 17 Ianuarie cu mama sa în pădurea Ștefănești arate ceva acolo, spre lămurirea neînțelegerilor. În pădurea a lăcut câșt și va pașănapol și spunând: Mama dragă țără-mă de năczuri l'a fac, și a tras un glonț de revolver în cap, murind pe loc în fața mamei, care nu l'a putut opr.

Cine vor câștiga și cine vor pierde, PRIN NOILE ALEGERI ?

Iaca întrebarea înfrigorată ce și-o pune lumea azi. Noi răspundem așa cum nu putem fi desmișcați:

Vor pierde: Liberalii foarte mulți! Căci nu mai au cu ei »zestrea guvernamentală« (slujbașii cei mulți ai țării, ai județelor și comonelor, cari votau cu ei, știindu-i la putere); nu mai au cu ei Sașii și nu mai au nici pe d. Vaida. De aceea liberalii vor scădea mult sub jumătate din câț avură în Decembrie, — cu toate că acum sunt uniți cu Gheorghe Brătianu. Nu le ajută. Ce au câștigat cu Gheorghe, perd prin sate, unde oamenii se abat dela ei cu sutele!

Vor pierde mult, foarte mult, și național țărăniștii. Poporul nu se mai ia după

»roată«, căci vede pe d. Maniu, ori cât de Maniu ar fi, că are la dreapta sa pe Madgearu cel jidov întreg, la stânga pe Lupu cel cu casă dela jidovi, și la spate cu Aușni, care deși »fin« lui Madgearu, el e »nașul« tuturor țărăniștilor!... Poporul vede tot mai limpede acest lucru, și — se desparte de sinistra lovărășie.

»Câștigă: Guvernul dlui Goga: în »zestrea guvernamentală« pe care o aveau liberalii!, — apoi ia pe Sași, — mi se pare că va câștiga și pe d. Vaida, pe d. Iorgu la câștigat. Mai trec și țărani prin sate, mai ales dela țărăniștii și dela liberali, — și așa guvernul sporește, câștigă, — deși noi credem că nu e de ajuns să aibă destul!

Câștigă însă mult, neasămănat mai mult decât toți: Legiunea noastră »Totul pentru Țară«, — pentru că poporul, ba și mii și mii de cărturari, văd și înțeleg tot mai bine, că aci și numai aci, se merge pe drumul cel bun, cel hotărât pentru norocul poporului, pe drumul care nu se pleacă ispitelor și lăcomiilor, — pe drumul care le vrea și le va înfăptui: toate pentru țară, și nu pentru sine și lăcomiile sale omenești!

Câștigă și Legiunea, poporul, care-i dă putere, el câștigă, căci al lui va fi folosul cel mare ce va veni pe urma biruinței legionare!

Așa știți legionari, și așa să creziți toți cei ce ascultă și urmează pe Căpitanul!

„Controlori” coroiți au năvălit!... „Gazetari”, mai toți evrei, au venit grăbiți din toată lumea, să vadă ce-i la noi?

Abla s'a dus vestea că în România a fost chemat la cârmă țării un guvern național creștin, cu d. Goga, și mai ales cu vestitul A. C. Cuză în frunte, — și îndată s'au ridicat în scaunele lor Directorii și proprietarii marilor gazete jidovești din toate țările, din Franța (mai ales), din America, din Anglia, ca și din unele țări mai puțin ascultătoare de jidani, — și s'au pus pe drum, cu ori ce chelălăie, căle unul sau doi redactori, cu nasul ca cozorul, să vie în România, să vadă ce-i aci și ce soartă se pregătește mieștelor de frați coroiți ai lor? Aceștia toți cu frunțile încrețite, cu părul vulvoi și cu arcul de pe nas cocoșat îndoit de tare...

Au venit și redactorii unor mari ziare germane și italiene. Aceștia cu lafe senină, chiar bucuroasă, că vadă că soare nou răsare și asupra României. Tot binevoitori și nespăriați, ci mai curând bucurași, au venit și din Polonia și din Sârbia. Dar »proși« sunt de

cel cu păr creș pe la urechi. Aceștia, ca fulburăși la rărunchi, au alergat la hahamii lor din București, cari li au arătat că nu s'au semne bune... Aici par'că vine primejdie, pe care nu știu cum vor putea o încunjuța. — Ca să aie și părerea celorlalți »țări« de prin țară, cea'a de mari »țării« ai spusului, au luat'o riza prin țară, prin orașe pline de jidani, dând de șire înainte, că sosesc. Bun. Nici o supărare. Au drept să se plimbe, cât le îngăduie pașaportul. Dar ce e urât și de osândit, e, că primăriile și deregă orile din unele orașe ale țării, aflând că orașul lor va fi cercetat de un pluton de gazetari ai »marilor țări apusene«, și au percut rostul și — au ieșit în calea lor, întâmpinându-i ca pe nișcaii principi sau miniștrii ai marilor țări, — pe când ei sunt simplii reporteri (vestitori) sau cel mult redactori, ai gazetelor lor.

Zarele acestor »controlori« au primit telegrame și corespondențe în cari trimisii lor

le descria țara și »sufărințele« cari li așteptă pe jidani în ea, — destul de negre! Asta pentru a ridica ura »lumii«, — înțeleg: a jidovimii de pe glob, — asupra țării noastre, care a început a fi »barbară«, o neșpusă, care nu se mai lesă onie bieșă supșă de căpușele lor.

— În schimb frumos s'au purtat ziaristii italieni și germani. Ei au venit la noi cu inimii preținoase. Di Goyla, Directorul marelui ziar italian »Giornale d'Italia«, cel mai apropiat de Ducele Mussolini, a fost primit de chiar M. Sa Regele, care i a spus, că »Iubește Italia« și dorește cele mai bune legături sulfatești între poporul român și cel italian. Acești ziaristi scriu frumos în ziarele lor despre țara noastră și se bucură, văzându-o tot mai aproape cu inima de cea a popoarelor lor.

Cetățaiți joacă pe »controlori« peste noi, printre noi. Iar noi nu vom da trei parale pe paisele cu cari își vor umplea ei foile, despre cele așteptate la noi.

A fost oprită tăierea »coșer« a vitelor

Jidanii, mândri pe aceea că ei sunt popor mai »ales« ca celelalte, — nu mâncau carne tăiată de creștini, ci numai de cea tăiată de hahamii lor, zisi »șahter«-i. Iar aceea pentru a »ține legea«, le taie tot așa ca înainte cu o mie ori cu două mii de ani, — într'un fel foarte chinuitor pentru nenorocitele vite ajunse pe cușitul șahteresc.

Cu timpul tăatul vitelor s'a desvoltat așa de mult, că nici nu se poate asemăna cu chipul barbar din trecut și cu cel șahteresc. În marile abatorii (belitorii)

ale orașelor, vita e foarte cruțată de chinuri, moartea ei e repede și aproape nesimțită. Dar jidanilor asta nu le trebue. Nu e »coșer« (curat după legea lor)

În unele orașe, măcelăriile fiind un bun izvor de venit, aproape toate au fost cuprinse de jidani, și ei tăină tot »coșer«, si-leau, vrând nevrând și pe Români și pe cetățaiți creștini, să mănec »coșerul« lor, care e tocmai foarte necurat.

Sub noul guvern, deregătoriile românești chemate a da o înfățișare mai

românească lucrurilor unde numai se poate, — au hotărât să oprească și batjocura ce se face cu chinuirea vitelor prin »șahțări«, și din ordinul Primăriei, azi e oprită tăierea »rituală« evreiască în Cernăuți și la Iași, — iar mai nou spune ziarul »Ecoul« din Arad, că a fost oprită acea chinuire și la Timișoara. Vor fi și aci tăiate vitele după cele mai înaintate descoperiri a științei, și să vezi că n'o să cipeți nici un »beșug« jupânii, mănecând carne tăiată după bună rânduială.

INGER INGERELUL MIEU...

Am lăsat deschisă fereastra aseară
Ca să vie la mine ingerul iară:
Pe scară aurită de lumină
El a venit de urât să mi țină.

Mi-a așezat subt cap perina moale,
M'a învelit cu aripile sale
Și mi-a cântat un cântec duios:
M'a adormit ca pe-un copil mintos.

Îi auziam în somn șoaptele ușoare:
Chema visurile la mine să coboare;
Ele veniau ca porumbițele în zbor,
Împietind cununi în drumul lor.

Unele-aduceau ghirlande albe,
Altele păpuși cu ochi albaștri și cu salbe,
Unele aripi de inger mi-au pus,
De-am început și eu să zbor pe sus.

Unul m'a învățat un cântec frumos
Cu un licuriciu și un greier sfătos,
Altul mi-a spus o poveste minunată:
A fost odată ca niciodată...

Toate mi-au adus îndemnuri bune
Și unul m'a învățat o rugăciune:
— Coborâ peste mine, îndurate,
Izvorul nesecat de bunătate!...

Apoi, în zori de ziuză, pe răcoare,
Au plecat și au trimes o rază de soare,
Să-mi lumineze ochii și fața
Și să-mi spună: Bună dimineața!

Ingerul din lumile senine,
Stăi și ziua tot pe lângă mine,
Calea binelui s'o pot străbate,
Să nu mă întineze neagra răutate!...

(Cuget Clar)

I. U. SORICU

CĂRȚI LEGIONARE

care fac podoaba bibliotecii fiecărui
cărturar, — mai ales legionar:

1. „Pentru Legionari”, de C. Z. Codreanu	Lei 150
Această carte e ediție populară (pe hârtie mai ieftină), — cu numai	60.
2. „Cranii de lăma” de Ionel I. Moja	75.
3. „Însemnări de pe Front” de Nicolae Toșu	35.
4. „Crez de generație”, de Vasile Marin	70.
5. „Crucificajii”, de Bănică Dobrescu	35.
6. „Cea mai mare jertfă legionară”, de Preot I. Dumitrescu-Borșa	60.
7. „Pentru Histos”, de Al. Cantacuzino	5.
8. „Cum suntem”, de Al. Cantacuzino	12.
9. „Românul de mâne și Românismul nostru”, de Al. Cantacuzino	10.
10. „Testamentul lui Ionel I. Moja”	5.
11. „Prezent” (ilustrat) de I. I. Moja	20.
12. „Căpitanul”, de Dr. Ioan Banea	30.
13. „Cărticica șelului de cub”	20.
14. „Mișcarea legionară și muncitorimea”, de Tr. Harseni	5.
15. „Mișcarea legionară și Țărănimea”, de Tr. Harseni	5.
16. „Tineretul și politica externă”, de Mihail Polihroniade	5.
17. „Țară”, poem de Ar. Cotuș	10.
18. „Carte de cântec” (legionare, puse pe note)	20.
19. Cântecul eroilor „Moja și Marin”	5.
20. „Românismul nostru”, de Al. Cantacuzino	7.
21. „Între lumea legionară și lumea comunistă”, de Al. Cantacuzino	25.
22. „Vremuri de restriște”, teatru de Corneliu Georgescu	15.
23. Cum trebue înțeleasă »dreptatea socială«?, de G. D. Orșoveanu	5.
24. „Din lumea legionară”, de V. Putu Gârnicianu	5.
25. Naționalismul »partidelor«	5.
26. „Cartea Căpitanilor”, de E. Barnea	30.
27. „Statul și comunitatea morală”, de Prof. Tr. Brăileanu	25.
28. „Femea și eroismul spiritual”, de Prof. Ridu GYR	15.
29. „Moja și Marin în lumea scrisului”, de I. Turcan	5.
30. „Rânduri către generația noastră”, de Dr. Ioan Banea	5.

Puse sub țapari:

„Protocoloalele înțelepților (al Șarlatanilor) Șionului”, trad. de Ion I. Moja. (anunțată deosebit).

Va urma în Ian. Febr. 1938. Volumul I din „Viața lui Ionel Moja”, scrisă de Ion Moja tatăl. Lucrare cu bogate și luminoase amănunte din viața lui și a lui Ionel.

Și altele și altele cărți scrise de legionari, se pregătesc și răsar meren.

VORBIM IERI CU UN JIDAN NĂCĂJIT...

Sunt și Jidani ca vai de ei, cari abia fac umbră pământului și cu cari nu s'ar plăti să-ți răcești gura strigând pe el: pleacă!.

Cu un astfel de jidan am ajuns zilele astea în vorbă. Imi zicea: — Acum io ci mă fac? Cui stau eu în cale? Abia răsuflu cu casa mea. Nu este în țara asta om mai pașnic ca mine. Intrebați pe origine...

I'am spus: — Da cine și bate capu cu dumeta? Dumeta și mulți ca tine, ați putea sta unde sunteți, că nu s'ar împiedeca nimeni de voi. Și veți fi mulți în acest fel, fără vină de răscoală ce o pornim noi Români împotriva voastră. Dar voi știți prea bine de unde vine ridicarea Românilor asupra voastră! De acolo, că cei mai cu colți și cu lanțuri de aur pe pept ai voștri, nu s'au mulțumit cu traiul îmbuibat de printre noi, că au făcut averi, încât au ajuns stăpâni pe câștigurile țării, ci s'au ridicat să ne fie stăpâni și pe sufletul nostru, pe al părinților și moșilor noștri, ei scriindu-ne, adică stricându-ne,

cărțile, gazetele, școlile, sărbătorile, subsăpându-ne și biserica și credința și batjocorându-ne pe Dumnezeu nostru! Apoi crezi mata, că asta noi să n'o vedem, să n'o simțim și să nu ne răsvrătim împotriva acestor fel de spurcători a tot ce avem noi bun și drag?

De ce vă supărați pe noi, voi cei neputincioși și chiar nevinovați, și de ce nu vă ridicați împotriva marilor voștri mahări, a obraznicului vostru Ober-rabi Filderman, a sugătorilor de boğății ale statului ca hancrotul Aristid Blank, a uriașei lipitori Aușnit, și a tuturor celor ce ca păduchele sătului, au ieșit pe fruntea acestui popor prea răbdător! Pe aceștia scuturați-i din capul vostru, izgoniți-i, învățați-i să știe ce e omnia de a putea trăi ca străin în casa prea primitoare a altuia, căci aceia vă nenorocesc și pe voi cei de-un sânge și de-o lege cu ei...

Și Jidanul meu n'a mai zis nimic. Că n'avea ce zice...

POLITICA MARE...

Statele își caută așezare unele lângă altele, pentru a-și fi de sprijin în zile grele. Noi ne-am ținut că am fi bine cu vecinele Cehoslovacia și Jugoslavia.

Dar par'că Jugoslavia își caută alt așezământ. Ai noștri »diplomați« se lipesc ca de cuplor cald (numai de nu ne-am frige lipindu-ne de el!) de Rusia comunistă! (Herostrate Micescu, cum ajunsese Ministru de Externe, dete cea dintâi telegramă de »bună ziua« lui Stalin la Moscova...), de Franța (lui

Blum) și de toate cele de o inimă cu ele.

Dar Jugoslavia se alipește tot mai tare de Italia și Germania, state în cari vede ordine și suflet sănătos național și creștin! Numai zilele trecute înălu ministru sârb fu la Berlin și fu primit acolo cu brațele deschise și se făcu o bună legătură cu marele stat german...

Pricep conducătorii politicei noastre din afară, ce înseamnă aceste vizite mult grăitoare?

Se face ceva, ori se amână până nu se mai știe de ele?..

S'a bucurat toată lumea de hotărârile repezi și bune vestite de guvern, că luate pentru curățirea țării de legheonul de Jidani veniți peste noi ca un roi de iăcuste, după război. Se jurau cei ce făgăduiau, că i dau pe toți peste hotar! Dar de plecat nu văzurăm plecând pe nimeni. Aceia par'că ziceau: Ei, bată-te, neică, că glumeț mai ești!..

Acum vedem că s'a numit o Comisie care să vadă dacă se pot lua crășmele dela Jidani »în temeiul legilor« în ființă... Și la comisi lucrurile merg încet, par'că le pro-

hodește, și — nu găsește temeiul »în lege«...

Ce privește izgonirea celor veniți neprofiliți, cetim că Luni în 17 Ian. Statul Miniștrilor, chibzuid asupra formei sub care se pot trimite din țară afară, cei veniți prin blăstămăție, — s'a hotărât, că »cercetările asupra lor se vor face prin instanțele judecătorești«... Apoi așa-i gata. La judecătoria dorm și lucrurile cele mai grabnice, până le uită lumea. Acolo au perină moale, le place să doarmă. La acea pașnică odihnă sunt îndrumate și cercetările încetățenirilor mult laudate?

„CUVÂNTUL“...

A reapărat ziarul de mândră ținută românească și cald sprijinitor al mișcării legionare și apărător al dreptății ei, sub Direcția dlui profesor universitar Nae Ionescu. A fost oprit să mai apară în 1934 de volnicia liberală, și 4 ani ținut sub opreliște. De Vineri 21 Ianuarie apare de nou, cu aceeași ținută de luminat naționalism. În cel dintâi număr are o fotografie mult grăitoare pentru zilele noastre: Dl Titulescu, în Viena, ca trăgând după sine un câțaluș cu ochelari:

E jupân „B. Brănișteanu“, adecă jidovul Braunstein, fost redactor la Adevărul și Dimineața. Decând mișelele gazete au fost oprite, jupânul e la »propagandă, contra stărilor noi din România, care prea a luat-o la dreapta... Și e purtat și recomandat străinătății de »amicul« său și a gazetelor sale, Titulescu!.. Iar Titulescu e azi noul membru al partidului Naționar-tărănesc... Deci și în numele acestui partid se face grăitorul »voiaj« prin Europa...

Legionarii — nu uită...

Ei își prețesc și cinstesc pe cei buni ai lor...

— DE 13 IANUARIE —

Din GLADNA ROMÂNĂ (Jud. Severin) ni se scrie, că ziua de 13 Ianuarie, aducătoare a mințe de plecarea dintre noi a lui Moșă și Marin, a fost sărbătoare cu adâncă evlavie de legionarii și de credincioșii din Gladna Română și Gladna Montană, prin parastas sărbătoresc pentru cei doi Comandanți legionari, chemați de Dzeu la Cer. A vorbit foarte frumos despre ei camaradul legionar Nani Balintoni din Gladna Română și C. Pălușan din Gladna Montană, ascultați cu evlavie. S'a cântat Imnul legionarilor căzuți.

— În VLĂDAIA, parastatul a avut loc la 16 Ian. Preotul a vorbit însuflețit despre mărtașă jertfă a celor pentru care nem rugat. Fostul primar liberal N. Iovinescu a mulțumit sfânta slujbă vrând să împedecă pe preot a vorbi despre mărtașă jertfă... Val de sufletul lui.

— În DOLHASCA (J. Bala) legionarii din Dolhasca, Valea Cornii și Gălla, au pus evlavioși parastas, la care a vorbit frumos preotul Topoliceanu; legionarii au cântat »Imnul legionarilor căzuți« și lumea a plecat cu icoana mucenicilor în inimile lor.

— În TRITENII de JOS se dința de culb la ora 3, iar la 4 parastas cu vorbirea păr. Vas Sărbu Toșău plecat mai legași cu sufletul de mucenici și de Legionari.

— La BRĂZEȘTI legionarii plasei Bala de Arceș, Țara Moșilor, au slujit parastatul mișcător de inimă, vorbind d. dr. M. Crișan și preotul Gr. Trimbășă.

— La ALEȘD (BIHOR) parastas s'ujit de păr. protopop Al. Dîmba cu preoșii A. Pufci din Pașes, T. Bereteu din Lunșoara și G. Vereș din Gheg h. Păr. protopop a vorbit însuflețit despre creștinăscă jertfă. — Dar lucru ciudat: a doua zi, la 14 Ian. deregătorile locale au luat »Proces-Verbal« cu păr. protopop și cu câțiva slujboși cari au »în drăznit« a lua parol. Tot n'au căpătat mințe unli deregători cu cano'n dung' de politica

liberală ce-o fac? Val de sufletul lor.

— În DĂNGĂUL MC (Jud. Cluj) parastas la 13 Ian. vorbind păr. Vas Loga, care a vorbit cuminte. Iar tineretii comunei, condus de legionarii Tomuș Mihal și Bălc Ioan, au cântat »Imnul legionarilor căzuți« foarte dușos.

— În 16 Ian. s'a slujit parastas și în biserica Sfinții A hughell, din Cluj de preotul Gavril Relea, cu corul mixt condus de legionarii Mih Tomuș. În țesă bisericii, cu brațele ridicate spre cer, au cântat »Imnul legionarilor căzuți« îndulcșind pe toți ascultătorii.

— La BERIU (Jud. Hunedoara) parastatul a avut loc Dum. în 16 Ian. adunându-se legionarii din 4 sate vecine. Biserica nu încăpea mulțimea de legionarii și popor. Serviciu înăfștor cu sobor de mai mulți preoți. Preotul locului fost DUMITRU, un înăfștor luptător legionar, a vorbit în trecându-se pe sine însuși, zguduită inimile și înăfșind în toși credința legionară.

— La PRICAZ (Iarăgă Oșșle) s'au adunat D. m. 16 Ian. legionarii din comună și jur. A mers și o ech p'ă dela Oșșle. Frumoasa biserică arhiepiscopială. Slujbă stropită cu multe lacrimi. Părintele Ioan ARDEU a cuvântat plin de duh și de adevăr, slăvind credința și jertfa celor plânși azi. Moșă și Marin!

— La PETRENI (Jud. Hunedoara) s'a slujit tot Dum. 16 Ian. parastatul pentru Moșă Marin, venind legionarii din TÂMPA. A servit cu evlavie și inimă păr. Ion SAMOILESCU, un bun sprijinitor al mișcării legionare; a vorbit d. inv. dir școlar V. Dîmănescu, făcând să plutească în lacrimi ochi numărul popor și a bunilor legionari.

Și încolo în sate de comune și călune, s'a făcut acelaș lucru! Rogăm pe câți nu li putem pomeli, să ne țere, că ne îmbulțesc celelalte știri grabnice despre lupta aprigă ce se dă pentru ținta cea mare. Pe acelea caută să le îndesulăm acum.

CALENDARUL LIBERTĂȚII pe 1938 e în plină desfăcere: Ni s'au cerut până acum peste 25.000 exemplare. Vom trage ediția 2-a. Conducătorii legionare cari nu l'au avut — se pot încă înștiința cu câte le trebuie și le vor primi!

NOUȚĂȚI

DE CENU ARE STATUL VENITE DESTULE? Pentru că înreprimărie cele mai mari, înșală mai gros statul, lipsindu-l de venite. Acum au descoperit o moară mare, la Porșă, care în câțiva ani a înșelat statul cu vreo 50 milioane, ascunzându și câștigurile. Asta ună... și alie sute și sute ca ea.

CREȘTINI BUNI se vede dec studenții din anul I dela Facultatea de drept din București, cari au pus în sala lor de lecții, o icoană frumoasă, a Făcătorului de bine și milostenie Sfântul Nicolae. Fie-le ocrotitor și îndrumător și bun ajutor sfântul.

PLANGERILE ajunse la Geneva la Liga Nașionilor, contra României pentru că a lădrănit a și da un guvern ne pretin jidanilor, sunt două: Una dela »Alianța Izraelică« americană și a doua dela »Congresul Mondial (a tot pământului) evreesc«... Se scutura pericunil de pe foz global pentru cei dela noi, cari nu mai dorm pe perină moale...

NAVEM DESTUI JUDECATORI DE INSTRUCȚIE (cari cercetează mișcările și rețele arătate lor) spune d. ministru al muncii Gh. Cuza, — că stătea răuțel a găsi dănsul la acel ministru, răuțel făcute sub trecut guvernare (liberală), încât nu mai prididesc judecătorii cu cercetarea.

Frumos atestat despre slăbănirea mult laudată a liberalilor

TATĂ PREA-PREA FERICIT... În satul Păratele (comuna Mălaia) județul Bala,

— trăiește un țăran cu numele Gheorghe Ștefănoaia, care are nu mai puțin de 18 copii,

toți în viață! Cel mai mare e de 35 ani, cel mai mic de niț și rușine s'o spunem, de JUMĂTATE de an, un p'sic abia... Și e sănătos și tate și sănătoasă mama. Tatăl a luat parte la războiul din 1913 și la cel mare din 1916—18 Dar scrie cinstitul cetățean, că o duce greu de tot. Statul ar trebui să i vie întru ajutor cu o pensie potrivită.

Ciorapi trainici

pentru bărbăți, pentru femei lucrăți bine pentru copii de lână, de ață și de flor foarte trainici, — prețurile atelierul de tricotaș »Progresul« al dlui George Moront din LUPEȘI (Jud. Hunedoara) Toți așa ciorapi foarte trainici pentru vârstnici, tineri și sportiști, așa slătere și mănăst.

Prețuri foarte reduse. Adreșaj vă cu toși. Increderea că e înfășurat cinstul român și creștin. Adreșaj: Atelierul »Progresul« G. Moront Lupeși (Jud. Hunedoara)